

Leefbaarheid en veiligheid

In de buurt volgens de inwoners van de Drechtsteden in 2013

Inhoud

1. Conclusies
2. Voorzieningen
3. Leefbaarheid en veiligheid
4. Aanpak door gemeente

Bijlagen

Leefbaarheid en veiligheid zijn belangrijke thema's binnen gemeenten. Dat is niet verwonderlijk, want burgers wonen natuurlijk graag in een schone buurt, met weinig overlast, waar men zich thuis voelt. Voelen inwoners van de Drechtsteden zich thuis in hun buurt? Wat voor overlast ervaren zij? En hoe tevreden zijn zij over het functioneren van de gemeente in hun buurt?

In het voorjaar van 2013 hebben wij, het Onderzoekcentrum Drechtsteden, de vijfde regionale monitor Leefbaarheid en Veiligheid uitgevoerd. In deze factsheet beschrijven we, zowel voor de gehele regio Drechtsteden als voor de zes afzonderlijke gemeenten, de uitkomsten. Ook brengen we in deze factsheet ontwikkelingen sinds 2009 in beeld.

In april 2013 hebben 6.670 bewoners van de regio Drechtsteden een uitnodiging ontvangen om mee te doen aan het regionale omnibusonderzoek. Hiervan vulden 2.145 personen de vragenlijst in: een respons van 32%. De vragen over leefbaarheid en veiligheid zijn grotendeels hetzelfde als bij de monitor leefbaarheid en veiligheid in 2009. Dit maakt het mogelijk om ontwikkelingen in de tijd te kunnen laten zien.

De uitkomsten van de monitor Leefbaarheid en Veiligheid geven we weer in de vorm van percentages, rapportcijfers en schaalscores. In de bijlage staat meer informatie over de samenstelling van de schaalscores. Verder staan in de bijlage de belangrijkste uitkomsten per gemeente overzichtelijk bij elkaar.

1 Conclusies

De tevredenheid over de voorzieningen in de buurt is gelijk gebleven of verbeterd. Het basisonderwijs en de winkels voor de dagelijkse boodschappen in de buurt worden door de meeste bewoners gewaardeerd. Het onderhoud van de buurt stemt minder inwoners tevreden: iets minder dan de helft van de inwoners zijn hierover niet tevreden. Hoewel de meerderheid van de inwoners over de meeste gemeentelijke voorzieningen tevreden is (ongeveer zeven op de tien), geldt dat niet voor de uitgaansmogelijkheden en de culturele voorzieningen. Deze stemt slechts vier op de tien tevreden. Over de welzijnsvoorzieningen zijn nog minder (slechts 27 procent) inwoners tevreden. Dit is duidelijk verslechterd sinds 2009.

Kijken we naar verkeer en vervoer, dan valt op dat de bereikbaarheid van de buurt goed scoort. Over het openbaar vervoer is ook nog bijna zeven op de tien tevreden, maar verkeersveiligheid en parkeergelegenheid worden door minder inwoners gewaardeerd.

Op het gebied van leefbaarheid zijn de rapportcijfers voor de woonomgeving (7,5) en leefbaarheid (7,3) gelijk gebleven. De sociale binding tussen buurtbewoners (sociale cohesie) is achteruit gegaan in de Drechtsteden. Het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt is gedaald. Dit blijkt ook uit de toename van het aantal bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt.

	A	D	H	P	S	Z	regio
rapportcijfers							
woonomgeving	7,6	7,3	7,7	7,5	7,5	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt	7,4	7,1	7,6	7,5	7,4	7,1	7,3
veiligheid in de buurt	7,2	6,8	7,3	7,2	7,0	6,8	↓ 6,9

De inwoners in de Drechtsteden ervaren minder vaak verloedering in de buurt en de overlast van vermogensdelicten (diefstal van fietsen en auto's, woninginbraken) is afgenomen. Ook gunstig is dat drugsoverlast en dronken mensen op straat volgens inwoners minder vaak voorkomen in de buurt. De andere vormen van overlast en misdrijven blijven gelijk.

Bij de tevredenheid met de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt door de gemeente valt op elk punt nog winst te behalen. Het meest positief zijn de inwoners over de bereikbaarheid van gemeenten voor meldingen en klachten, en het minst over het nakomen van beloftes.

De rapportcijfers die inwoners geven voor de woonomgeving en de leefbaarheid zijn in alle gemeenten stabiel en ruim voldoende.

2 Voorzieningen

Voorzieningen in de buurt

De meeste inwoners van de Drechtsteden zijn tevreden over de winkels voor dagelijkse boodschappen, het basisonderwijs en de wijze waarop afval wordt ingezameld in de eigen buurt. De helft is tevreden over het schoonhouden van de buurt (tabel 1).

Kijken we naar de ontwikkeling sinds 2009 dan valt op dat in Hendrik-Ido-Ambacht de tevredenheid met winkels voor dagelijkse boodschappen sterk is toegenomen (+10%). Dit kan mede komen door de komst van het nieuwe winkelcentrum in de Volgerlanden.

Acht op de tien inwoners zijn tevreden over de wijze waarop afval wordt ingezameld. De helft is tevreden over het schoonhouden van de buurt.

Tabel 1 Tevreden over ... in de eigen buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
winkels voor dagelijkse boodschappen	90	84	↑ 91	84	90	87	86
basisonderwijs	85	77	84	83	84	79	80
de wijze waarop afval wordt ingezameld	79	79	83	85	82	73	79
het schoonhouden van de buurt	61	51	63	61	54	40	53

Toelichting: vetgedrukte waarden wijken significant **gunstig** of **ongunstig** af van het gemiddelde. Waarden met een pijl wijken significant gunstig ↑ of ongunstig ↓ af van de meting in 2009.

Fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen

De regio Drechtsteden scoort een 5,7 (schaalscore, tabel 2) op de fysieke kwaliteit van buurtvoorzieningen. Zeven op de tien inwoners van de regio zijn het eens met de stelling dat de buurt buiten goed verlicht is. Zes op de tien vinden dat er voldoende goede speelplekken in hun buurt zijn voor kinderen. Alleen voor jongeren zijn er te weinig goede voorzieningen, zo vinden de meeste bewoners. Over het onderhoud legden we de bewoners een aantal stellingen voor. Iets meer dan de helft vindt dat perken, plantsoenen en parken, houten bruggetjes, vijvers en sloten en wegen, paden en pleintjes goed zijn onderhouden.

Wanneer we kijken naar de afzonderlijke gemeenten zijn minder inwoners van Zwijndrecht tevreden over de meeste aspecten van de fysieke kwaliteit van de buurtvoorzieningen.¹ Dit kan mede het gevolg zijn van bezuinigingen en een aantal braakliggende locaties, die de algehele indruk van bewoners beïnvloedt. In Papendrecht is het aandeel inwoners dat tevreden is over de speelplekken voor kinderen en de voorzieningen voor jongeren gestegen. Ook in Dordrecht is het aandeel inwoners dat tevreden is over de voorzieningen voor jongeren gestegen.

Tabel 2 Eens met de volgende stellingen over de fysieke kwaliteit van de buurtvoorzieningen (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen	5,7	5,8	5,8	6,0	5,7	5,0	5,7
in de buurt zijn de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden	54	57	58	56	57	38	54
in de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	63	62	61	68	62	46	60
in de buurt is het buiten goed verlicht	79	70	80	78	70	66	72
in de buurt zijn goede speelplekken voor kinderen	57	58	61	↑ 67	53	54	58
in de buurt zijn goede voorzieningen voor jongeren	22	↑ 22	24	↑ 27	27	15	↑ 22
overig onderhoud							
in de buurt zijn houten bruggetjes goed onderhouden	65	59	66	62	52	54	59
in de buurt zijn vijvers en sloten goed onderhouden	57	62	56	60	55	46	57

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe hoger hoe beter (schaal 0 t/m 10)

Weinig inwoners vinden dat er voldoende voorzieningen voor jongeren in hun buurt zijn. Maar het aantal is wel gestegen sinds 2009.

Verder is specifiek gevraagd naar de tevredenheid over voorzieningen in de buurt op het gebied van verkeer en vervoer. De bereikbaarheid van de buurt is volgens inwoners een sterk punt (tabel 3). Over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in

¹ Een vergelijking van de uitkomsten van 2013 ten opzichte van 2009 is bij de aspecten 'wijze van afvalinzameling' en 'schoonhouden van de buurt' op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk.

Op het gebied van verkeer en vervoer zijn de inwoners het minst tevreden met de parkeermogelijkheden en verkeersveiligheid in de buurt. Toch is de parkeergelegenheid wel verbeterd ten opzichte van 2009.

de buurt zijn minder inwoners te spreken. De helft van de inwoners is hierover tevreden. De parkeermogelijkheden zijn ten opzichte van 2009 (+6%) verbeterd.²

Op het gebied van verkeer en vervoer zijn weinig verschillen tussen gemeenten. Alleen in Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht zijn de inwoners wat minder tevreden over het openbaar vervoer in de buurt. In Papendrecht is de tevredenheid over het openbaar vervoer gestegen. In Dordrecht is men nu gemiddeld tevreden over de bereikbaarheid van de buurt (eerst een beneden gemiddelde score). Ten opzichte van 2009 is de parkeergelegenheid in Dordrecht sterk vooruitgegaan (+10%).

Tabel 3 Tevreden over verkeer en vervoer in de eigen buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
openbaar vervoer	71	71	54	70	75	50	67
parkeergelegenheid	49	↑ 50	48	52	51	↑ 51	↑ 50
verkeersveiligheid	47	47	51	51	52	51	49
bereikbaarheid van de buurt	79	↑ 79	88	87	81	80	81

Zie toelichting tabel 1.

Voorzieningen in de gemeente

Naast de tevredenheid met voorzieningen in de buurt hebben we de inwoners ook gevraagd naar hun tevredenheid met gemeentelijke voorzieningen. Het minst tevreden zijn de inwoners over de welzijnsvoorzieningen in de gemeente (tabel 4). Sinds 2009 is de tevredenheid hierover omlaag gegaan. De uitgaansmogelijkheden en culturele voorzieningen volgen op de voet. Wat betreft de uitgaansgelegenheden zien we wel een positieve ontwikkeling. Over de rest van de voorzieningen is het grootste deel van de inwoners van de regio (zeven op de tien) tevreden. Wel zien we hier op alle onderdelen een afname van het aandeel tevreden inwoners in vergelijking met 2009.

Kijken we naar de afzonderlijke gemeenten door de tijd, dan zijn de inwoners van Papendrecht op drie onderdelen (gezondheid, uitgaan en cultuur) meer tevreden dan in 2009. In de overige vijf gemeenten zien we vooral achteruitgang door de tijd heen. De afgenomen tevredenheid in Alblasterdam met de sportvoorzieningen (-12%) is mogelijk het gevolg van de sloop van twee kleine gymzalen. Op termijn komt hier wel een nieuwe gymzaal voor terug.

Tabel 4 Tevreden over voorzieningen in de gemeente (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
totaal winkelaanbod	59	↓ 65	72	85	↓ 68	74	↓ 69
uitgaansmogelijkheden, horeca en dergelijke	↓ 39	41	33	↑ 55	47	38	↑ 42
aanbod culturele voorzieningen	57	46	55	↑ 48	29	19	42
aanbod verenigingen, clubs en cursussen en dergelijke	↓ 64	↓ 64	↓ 75	76	↓ 65	↓ 61	↓ 66
sportvoorzieningen	↓ 59	72	81	85	75	70	↓ 73
onderwijs	65	70	74	85	↓ 68	↓ 69	↓ 71
gezondheidszorgvoorzieningen	↓ 74	75	72	↑ 78	68	↓ 66	↓ 73
welzijnsvoorzieningen (o.a. buurthuis of jongerencentrum)	↓ 21	↓ 26	↓ 30	29	↓ 28	↓ 30	↓ 27

Zie toelichting tabel 1.

De inwoners van de regio zijn over vrijwel alle voorzieningen in de gemeente minder te spreken dan in 2009. Een uitzondering is Papendrecht die gunstige ontwikkelingen laat zien.

3 Leefbaarheid en veiligheid

Leefbaarheid in de buurt

De inwoners van de regio Drechtsteden geven een ruime voldoende voor de leefbaarheid en woonomgeving (tabel 5). De rapportcijfers komen overeen met die van de vorige metingen. In Hendrik-Ido-Ambacht zijn de inwoners erg positief over de woonomgeving en leefbaarheid in vergelijking met het regionale gemiddelde.

Tabel 5 Rapportcijfer voor de leefbaarheid en woonomgeving in de buurt

	A	D	H	P	S	Z	regio
woonomgeving	7,6	7,3	7,7	7,5	7,5	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt	7,4	7,1	7,6	7,5	7,4	7,1	7,3

Zie toelichting tabel 1. Hoe hoger hoe beter (rapportcijfers lopen van 1 t/m 10).

² Een vergelijking van 2013 ten opzichte van 2009 is bij de indicatoren 'bereikbaarheid van de buurt' en 'verkeersveiligheid in de buurt' op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk.

Een positieve ontwikkeling is dat de inwoners van de regio minder verloedering in de buurt ervaren.

De inwoners van de regio ervaren minder verloedering (tabel 6) in de buurt dan in 2009 (schaalscore nu 4,2, was 4,9). Deze positieve ontwikkeling zien we terug in vier gemeenten (Alblasserdam, Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht).

Vier op de tien inwoners zeggen dat hondenpoep in de buurt vaak voorkomt. Gevolgd door drie op de tien inwoners die vaak rommel op straat ervaren. Dit zijn vooral bewoners die ook aangaven ontevreden te zijn met het schoonhouden van de buurt. Vernieling van straatmeubilair en bekladding van muren of gebouwen komen volgens inwoners van de regio minder vaak voor. De vernieling van straatmeubilair heeft zich gunstig ontwikkeld ten opzichte van 2009 (-19%).

In Alblasserdam, Papendrecht en Sliedrecht ervaren inwoners, net als bij de vorige metingen, minder verloedering dan regionaal gemiddeld (tabel 6).

Tabel 6 Deze vorm van verloedering komt naar eigen idee vaak voor in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
verloedering fysieke woonomgeving	↑ 3,4	↑ 4,7	3,8	↑ 3,6	↑ 3,4	4,5	↑ 4,2
<i>hondenpoep</i>	30	45	29	37	39	49	41
<i>rommel op straat</i>	19	36	19	21	24	32	29
<i>vernieling van telefooncellen, bus- of tramhokjes</i>	↑ 11	↑ 14	↑ 10	↑ 9	↑ 6	↑ 18	↑ 13
<i>bekladding van muren en/of gebouwen</i>	3	14	7	6	3	8	9

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe lager hoe beter (schaal van 0 t/m 10).

Naast fysieke aspecten van de leefbaarheid in de buurt, spelen ook sociale aspecten een rol. Denk hierbij aan de sociale relaties en bindingen tussen buurtbewoners. Vijf à zes op de tien inwoners van de regio vinden dat bewoners op een prettige manier met elkaar omgaan, voelen zich thuis bij de mensen in de buurt en zijn tevreden over de bevolkingssamenstelling (tabel 7). De saamhorigheid in de buurt en de mate van contact tussen buurtbewoners scoren wat lager. Inwoners van de Drechtsteden zijn iets minder positief over het prettig wonen in de eigen buurt (behalve de mate van contact met buurtbewoners) ten opzichte van 2009. De schaalscore sociale cohesie is dan ook gedaald van 6,2 naar 5,9.

In Alblasserdam zijn de inwoners tevreden over de saamhorigheid in de buurt en de mate waarin de buurtbewoners elkaar kennen. In Hendrik-Ido-Ambacht is men vooral te spreken over de bevolkingssamenstelling en over de mate waarin de buurtbewoners elkaar kennen.

Tabel 7 Mee eens met de volgende stellingen over prettig wonen in de eigen buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
sociale cohesie	6,4	5,8	6,4	5,8	6,0	5,8	↓ 5,9
<i>de mensen gaan in de buurt op een prettige manier met elkaar om</i>	73	62	73	59	64	58	↓ 63
<i>ik ben tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt</i>	66	53	72	64	64	51	↓ 58
<i>ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen</i>	57	50	60	48	56	48	↓ 51
<i>ik woon in een gezellige buurt, waar veel saamhorigheid is</i>	47	36	44	30	36	33	↓ 36
<i>ik heb veel contact met andere buurtbewoners</i>	38	31	38	31	36	37	34
<i>de mensen kennen elkaar in de buurt nauwelijks</i>	19	33	20	34	25	34	↓ 30

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe hoger hoe beter (schaal 0 t/m 10).

Een ongunstige ontwikkeling in de Drechtsteden is dat men zich over het prettig wonen en de sociale cohesie in de buurt minder positief uitlaat dan in 2009.

Een vijfde van de inwoners van de regio zegt bovendien het afgelopen jaar zelf actief te zijn geweest om de buurt te verbeteren (tabel 8). We zien een negatieve ontwikkeling in de regio en vier gemeenten.

Tabel 8 Zelf actief geweest om de buurt te verbeteren in het afgelopen jaar (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
ja	↓ 21	20	↓ 15	↓ 15	↓ 19	19	↓ 19

Zie toelichting tabel 1.

Veiligheid in de buurt

De veiligheid in de buurt krijgt van inwoners in de Drechtsteden net als bij de vorige metingen een voldoende (tabel 9). Vergeleken met 2009 zien we een negatieve ontwikkeling in de regio (-0,3).

Tabel 9 Rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt

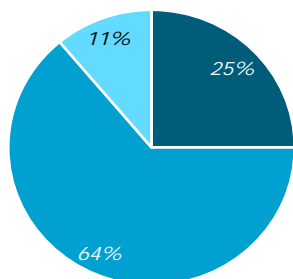
	A	D	H	P	S	Z	regio
veiligheid in de buurt	7,2	6,8	7,3	7,2	7,0	6,8	↓ 6,9

Zie toelichting tabel 1.

Een op de vier inwoners voelt zich wel eens onveilig in de buurt (tabel 10). Vergeleken met 2009 voelen meer inwoners zich wel eens onveilig (+6%). Bij de inwoners van Sliedrecht en Zwiwendrecht zien we een achteruitgang ten opzichte van 2009 (S +9%, Z +11%). Inwoners in de regio geven aan zich *vaker* onveilig te voelen ten opzichte van 2009 (+4%) en zich *minder zelden* onveilig voelen (-5%).

Tabel 10 Wel eens onveilig voelen in de eigen buurt en de mate van onveiligheid (%)

regio Drechtsteden

■ ja ■ nee ■ weet niet

per gemeente

	A	D	H	P	S	Z	regio
ja	17	29	17	20	↓ 25	↓ 30	↓ 25
nee	72	60	71	70	↓ 67	↓ 59	↓ 64
weet niet	11	11	12	10	8	10	11

	A	D	H	P	S	Z	regio
vaak	9	14	11	8	13	13	↓ 12
soms	73	66	62	75	71	72	69
zelden	↓ 18	20	26	16	↓ 16	↓ 13	↓ 18

Zie toelichting tabel 1.

Het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt is met 0,3 afgenomen. Ook voelen inwoners zich vaker onveilig dan in 2009. Vooral het aandeel dat zich vaak onveilig voelt is wat gestegen.

De inwoners van de regio scoren een 1,8 (op een schaal van 0 t/m 10) op het vertonen van vermijdingsgedrag, zoals het niet openen van de deur, omlopen of de kinderen niet toestaan naar bepaalde plekken te gaan (tabel 11). Een vergelijking van deze schaalscore is met de voorgaande metingen niet mogelijk.³

Tabel 11 Komt het wel eens voor dat u vaak... (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
vermijdingsgedrag	1,2	2,1	1,5	1,4	1,5	2,1	1,8
's avonds of 's nachts niet open doet, omdat u het niet veilig vindt?	8	18	↓ 18	15	15	19	↓ 17
uw kind(eren) niet toestaat ergens naartoe te gaan bij u in de buurt omdat u het niet veilig vindt.	12	↓ 13	10	10	7	11	↓ 11
zich onveilig voelt als u 's avonds bij u in de buurt over straat loopt.	3	7	2	4	↓ 6	6	6
in uw eigen buurt omloopt of omrijdt om onveilige plekken te vermijden.	3	6	3	2	4	6	5
zich niet op uw gemak voelt als u 's avonds alleen thuis bent?	3	4	4	5	7	5	5

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe lager hoe beter (schaal van 0 t/m 10).

Men doet 's avonds of 's nachts minder vaak de deur open, en staat hun kind minder vaak toe ergens naartoe te gaan vanwege onveilige gevoelens. De schaalscore vermijdingsgedrag blijft echter gelijk.

Overlast in de buurt

Aan de inwoners van de regio Drechtsteden is gevraagd welke vormen van overlast voorkomen in de buurt. Wanneer we kijken naar de overkoepelende schaalscores komt naar voren dat verkeersoverlast het slechtst scoort (tabel 12).

Tabel 12 Schaalscores overlast in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
verkeersoverlast	3,9	4,6	3,9	↑ 3,8	↑ 3,6	4,1	↑ 4,2
overlast vermogensdelicten	↑ 2,4	3,3	3,0	↑ 2,4	3,3	3,0	↑ 3,0
sociale overlast	1,7	2,4	1,4	1,4	1,5	2,0	2,0
overige overlast	1,3	1,9	1,1	1,2	1,3	1,7	1,6
bedreiging	0,8	1,7	1,0	0,9	0,7	1,4	1,3

³ Een vergelijking van de uitkomsten van 2013 ten opzichte van 2009 is bij de schaalscore 'vermijdingsgedrag' en bepaalde losse indicatoren hiervan op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk.

Drie op de tien inwoners van de regio ervaart vaak overlast van te hard rijden en parkeren (in de meest brede zin van het woord, tabel 13). In Dordrecht hebben inwoners last van het verkeer in de vorm van agressief verkeersgedrag en geluidsoverlast. In Sliedrecht komt verkeersoverlast relatief het minst vaak voor. Een gunstige ontwikkeling is dat de schaalscore verkeersoverlast in de gemeenten Papendrecht en Sliedrecht is verbeterd ten opzichte van 2009.

Tabel 13 Verkeersoverlast komt naar eigen idee van inwoners vaak voor in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
verkeersoverlast	3,9	4,6	3,9	↑ 3,8	↑ 3,6	4,1	↑ 4,2
<i>te hard rijden</i>	35	34	33	31	35	30	33
<i>parkeeroverlast</i>	30	29	27	30	26	32	29
<i>geluidsoverlast door verkeer</i>	12	20	12	17	14	16	17
<i>agressief verkeersgedrag</i>	10	16	9	10	8	13	13

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe lager hoe beter (schaal van 0 t/m 10).

Verkeersoverlast komt vaker voor dan andere vormen van overlast. De verkeersoverlast is wel afgenomen in Papendrecht en Sliedrecht.

Volgens bewoners komt overlast door vermogensdelicten in de buurt minder vaak voor dan in 2009 (tabel 14). De schaalscore is afgenomen van 3,3 naar 3,0. Op gemeenteniveau komt naar voren dat in Alblasterdam en Papendrecht men relatief weinig last ervaart van vermogensdelicten. In Alblasterdam en Sliedrecht is de beschadiging of vernieling aan auto's of diefstal vanaf auto's afgenomen, maar de inbraken in woningen toegenomen.

Tabel 14 Vermogensdelicten komen naar eigen idee van inwoners vaak voor in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
overlast vermogensdelicten	↑ 2,4	3,3	3,0	↑ 2,4	3,3	3,0	↑ 3,0
<i>beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's</i>	↑ 2	14	11	7	↑ 6	12	11
<i>fietsendiefstal</i>	4	13	4	3	6	7	↓ 9
<i>inbraak in woningen</i>	↓ 9	9	12	5	↓ 13	10	9
<i>diefstal uit auto's</i>	3	7	7	4	9	6	7

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe lager hoe beter (schaal van 0 t/m 10).

De regio scoort op de schaalscore sociale overlast een 2,0 (op een schaal van 0 t/m 10, tabel 15). In Hendrik-Ido-Ambacht en Papendrecht ervaart men gemiddeld minder sociale overlast.

Tabel 15 Sociale overlast komt naar eigen idee van inwoners vaak voor in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
sociale overlast	1,7	2,4	1,4	1,4	1,5	2,0	2,0
<i>overlast van groepen jongeren</i>	15	14	9	12	12	19	14
<i>drugsoverlast</i>	6	15	5	3	7	7	↓ 10
<i>dronken mensen op straat</i>	6	13	2	3	8	7	↓ 9
<i>mensen die op straat worden lastig gevallen</i>	2	6	1	3	1	5	4

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe lager hoe beter (schaal van 0 t/m 10).

De indicatorscore vermogensdelicten is in de regio iets verbeterd.

Eenzelfde score als bij sociale overlast zien we terug bij de overige overlast (tabel 16). De schaalscore kunnen we niet vergelijken met 2009.⁴

Tabel 16 Overige overlast komt naar eigen idee van inwoners vaak voor in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
overige overlast	1,3	1,9	1,1	1,2	1,3	1,7	1,6
<i>andere vormen van geluidsoverlast</i>	9	17	9	13	10	14	14
<i>dronken mensen op straat</i>	6	13	2	3	8	7	↓ 9
<i>overlast door omwonenden</i>	2	10	5	3	7	9	7
<i>overlast van zwervers/daklozen</i>	0	6	0	1	0	4	3
<i>overlast door horecagelegenheden</i>	1	2	1	4	3	4	3

⁴ Een vergelijking van de schaalscore van 2013 ten opzichte van 2009 is op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk. Van de losse indicatoren zijn verder 'zwervers en daklozen' en 'horecainder' niet beschikbaar voor het jaar 2009.

Het aandeel drugsoverlast en dronken mensen op straat zijn gestegen, maar over het algemeen is de sociale en overige overlast gelijk gebleven.

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe lager hoe beter (schaal van 0 t/m 10).

De regio scoort een 1,3 (op een schaal van 0 t/m 10, tabel 17) op de schaalscore bedreiging in de buurt. Een vergelijking van deze schaalscore is met de voorgaande metingen niet mogelijk.⁵ In Sliedrecht ervaren inwoners minder bedreiging.

Tabel 17 Bedreiging komt naar eigen idee van inwoners vaak voor in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
bedreiging	0,8	1,7	1,0	0,9	0,7	1,4	1,3
overlast van groepen jongeren	15	14	9	12	12	19	14
drugsoverlast	6	15	5	3	7	7	10
jeugdcriminaliteit	4	8	2	4	3	4	6
vrouwen en meisjes worden nagefloten	4	8	3	3	2	4	5
mensen die op straat worden lastig gevallen	2	6	1	3	1	5	4
bedreiging	1	6	2	3	1	4	4
straatroof	2	3	2	1	1	3	2
gewelddelicten	1	3	1	2	0	3	2

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe lager hoe beter (schaal van 0 t/m 10).

Ten slotte zijn er nog vervelende voorvallen en misdrijven waarvan we geen schaalscores hebben berekend.⁶ Zo heeft één op de tien inwoners last van drank- en drugsgebruik van jongeren, baldadigheid en vernieling en van stankoverlast door verkeer en overige vormen van stankoverlast (tabel 18). Waar mogelijk hebben we de aspecten vergeleken door de tijd heen, maar er zijn geen ontwikkelingen gesignaleerd.

Tabel 18 Overige voorvallen en misdrijven komen naar eigen idee van inwoners vaak voor in de buurt (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
drank- en drugsgebruik van jongeren	11	15	4	7	14	12	12
baldadigheid en vernieling	9	13	8	8	7	13	11
andere vormen van stankoverlast	13	9	3	7	6	12	9
stankoverlast door verkeer	9	9	3	8	6	11	8
aanrijdingen	4	9	2	5	3	6	6
zakkenrollen	2	4	4	5	2	2	3
huiselijk geweld	1	5	1	3	2	2	3
woningovervallen	4	1	3	1	2	2	2
gewelddelicten	1	3	1	2	0	3	2
seksueel geweld/zedendelicten	1	1	1	1	0	1	1

Zie toelichting tabel 1

4 Aanpak door gemeente

Functioneren van de gemeente in de buurt

Het meest positief zijn de inwoners over de bereikbaarheid van gemeenten voor meldingen en klachten (46% tevreden, tabel 19). Het minst tevreden zijn de inwoners over het nakomen van beloftes. Slechts een kwart van de mensen in de regio is het eens met de stelling dat de gemeente doet wat ze zegt bij het verbeteren van leefbaarheid en overlast in de buurt.⁷

De inwoners van Sliedrecht zijn positief over de informatie die de gemeente aan de buurtbewoners verstrekt en het betrekken van de buurtbewoners zijn de inwoners te spreken. In Hendrik-Ido-Ambacht geven ze voor deze twee aspecten ook een relatief hoge waardering. Daarnaast laten de inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht zich positief uit over de aandacht van de gemeente voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Dit laatste scoort ook goed in Alblasserdam. In Zwijndrecht juist lager.

Het meest positief zijn de inwoners over de bereikbaarheid van gemeenten voor meldingen en klachten.

⁵ Een vergelijking van de uitkomsten van 2013 ten opzichte van 2009 is bij de schaalscore 'bedreiging' en bepaalde losse indicatoren hiervan op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk.

⁶ Een vergelijking van bepaalde indicatoren van 2013 ten opzichte van 2009 is op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk.

⁷ Een vergelijking van de uitkomsten van 2013 ten opzichte van 2009 is bij de schaalscore 'functioneren van de gemeente' en de losse indicatoren hiervan op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk.

Tabel 19 Eens met de volgende stellingen over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid (%)

	A	D	H	P	S	Z	regio
functioneren van gemeente	5,4	5,3	5,7	5,7	5,8	5,0	5,4
<i>de gemeente is bereikbaar voor meldingen en klachten over de leefbaarheid en overlast in de buurt</i>	46	43	50	52	51	43	46
<i>de gemeente heeft aandacht voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt</i>	50	39	52	45	49	25	41
<i>de gemeente informeert de buurt over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt</i>	43	↓ 31	46	43	49	29	36
<i>de gemeente reageert op meldingen en klachten over de leefbaarheid en overlast in de buurt</i>	30	35	38	37	36	27	34
<i>de gemeente betreft de buurt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt</i>	36	↓ 26	↑ 42	40	45	27	32
<i>de gemeente doet wat ze zegt bij het verbeteren van leefbaarheid en overlast in de buurt</i>	22	24	27	26	26	15	23

Zie toelichting tabel 1. Dikgedrukte indicator is een schaalscore: hoe hoger hoe beter (schaal 0 t/m 10).

drs. L.M.A. (Lieke) Bastiaansen
 drs. A.L.C. (Hans) Leijs
 dr. B.J.M. (Bart) van der Aa
 oktober 2013

Postbus 619
 3300 AP Dordrecht
 (078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Bijlage 1 Cijfers per gemeente

Alblasserdam

	Alblasserdam		Drechtsteden	
	2009	2013	2009	2013
voorzieningen in de buurt (% tevreden)				
winkels voor dagelijkse boodschappen	85	90	84	86
basisonderwijs	84	85	83	80
de wijze waarop afval wordt ingezameld ^a	78	79	80	79
het schoonhouden van de buurt ^a	59	61	55	53
openbaar vervoer	71	71	64	67
parkeergelegenheid	46	49	44	↑ 50
verkeersveiligheid ^a	49	47	51	49
bereikbaarheid van de buurt ^a	81	79	80	81
voorzieningen in de gemeente (% tevreden)				
totaal winkelaanbod	65	59	75	↓ 69
uitgaansmogelijkheden en horeca	48	↓ 39	38	↑ 42
aanbod culturele voorzieningen	55	57	39	42
aanbod verenigingen, clubs en cursussen	75	↓ 64	76	↓ 66
sportvoorzieningen	71	↓ 59	78	↓ 73
onderwijs in het algemeen	64	65	76	↓ 71
gezondheidszorgvoorzieningen in het algemeen	83	↓ 74	78	↓ 73
welzijnsvoorzieningen	30	↓ 21	38	↓ 27
Stichting Welzijn Alblasserdam (SWA)	-	40	-	-
maatschappelijk werk	-	37	-	-
jongerenwerk	-	23	-	-
leefbaarheid in de buurt				
woonomgeving (rapportcijfer)	7,4	7,6	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,4	7,4	7,2	7,3
zelf het afgelopen jaar actief geweest om de buurt te verbeteren (%)	30	↓ 21	27	↓ 19
veiligheid in de buurt				
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,3	7,2	7,2	↓ 6,9
wel eens onveilig voelen in de eigen buurt (%)	15	17	19	↓ 25
vaak onveilig voelen in de eigen buurt (%)	5	9	8	↓ 12
soms onveilig voelen in de eigen buurt (%)	69	73	70	69
zelden onveilig voelen in de eigen buurt (%)	26	↓ 18	23	↓ 18
schaalscores				
fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen	5,9	5,7	5,8	5,7
sociale cohesie	6,6	6,4	6,2	↓ 5,9
vermijdingsgedrag ^a	1,4	1,2	1,7	1,8
verloedering fysieke woonomgeving	4,5	↑ 3,4	4,9	↑ 4,2
sociale overlast	1,6	1,7	1,8	2,0
bedreiging ^a	0,9	0,8	1,3	1,3
overlast vermogensdelicten	3,0	↑ 2,4	3,3	↑ 3,0
verkeersoverlast	4,3	3,9	4,5	↑ 4,2
overige overlast ^a	1,3	1,3	1,6	1,6
functioneren gemeente ^a	4,7	↑ 5,4	5,4	5,4

Toelichting: vetgedrukte waarden wijken significant **gunstig** of **ongunstig** af van het regionale gemiddelde. Waarden gevolgd door een pijl in kolom over het jaar 2013 wijken significant gunstig ↑ of ongunstig ↓ af van de meting in 2009.

^a Omdat van deze indicator geen uitkomst beschikbaar is voor 2009 is hier die van 2011 gepresenteerd.

Of we spreken van een afwijking van het gemiddelde van de Drechtsteden of van een ontwikkeling door de tijd, is afhankelijk van of we het hebben over een percentage of over een schaalscore/percentage, het schaalniveau en het jaar van de meting:

- Een gemeentelijk percentage verandert door de tijd als het meer dan 8% afwijkt van de uitkomst in 2009. In de Drechtsteden ligt de grens bij meer dan 3%. Voor de schaalscore/rapportcijfers zijn deze marges voor gemeenten en de Drechtsteden respectievelijk 0,5 en 0,2.
- Een gemeentelijk percentage wijkt in 2009 af van het gemiddelde van de Drechtsteden als het meer dan 3% afwijkt; in 2013 ligt de grens bij meer dan 8%. Voor de schaalscore/rapportcijfers zijn deze marges in 2009 en 2013 respectievelijk meer dan 0,2 en 0,5.

Dordrecht

	Dordrecht		Drechtsteden	
	2009	2013	2009	2013
voorzieningen in de buurt (% tevreden)				
winkels voor dagelijkse boodschappen	82	84	84	86
basisonderwijs	78	77	83	80
de wijze waarop afval wordt ingezameld ^a	76	79	80	79
het schoonhouden van de buurt ^a	49	51	55	53
openbaar vervoer				
openbaar vervoer	73	71	64	67
parkeergelegenheid	40	↑ 50	44	↑ 50
verkeersveiligheid ^a	52	47	51	49
bereikbaarheid van de buurt ^a	70	↑ 79	80	81
voorzieningen in de gemeente (% tevreden)				
totaal winkelaanbod	77	↓ 65	75	↓ 69
uitgaansmogelijkheden en horeca	43	41	38	↑ 42
aanbod culturele voorzieningen	49	46	39	42
aanbod verenigingen, clubs en cursussen	74	↓ 64	76	↓ 66
sportvoorzieningen	77	72	78	↓ 73
onderwijs in het algemeen	71	70	76	↓ 71
gezondheidszorgvoorzieningen in het algemeen	80	75	78	↓ 73
welzijnsvoorzieningen	44	↓ 26	38	↓ 27
leefbaarheid in de buurt				
woonomgeving (rapportcijfer)	7,2	7,3	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,1	7,1	7,2	7,3
zelf het afgelopen jaar actief geweest om de buurt te verbeteren (%)	26	20	27	↓ 19
veiligheid in de buurt				
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,0	6,8	7,2	↓ 6,9
wel eens onveilig voelen in de eigen buurt (%)	22	29	19	↓ 25
vaak onveilig voelen in de eigen buurt (%)	9	14	8	↓ 12
soms onveilig voelen in de eigen buurt (%)	67	66	70	69
zelden onveilig voelen in de eigen buurt (%)	23	20	23	↓ 18
schaalscores				
fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen	5,7	5,8	5,8	5,7
sociale cohesie	6,0	5,8	6,2	↓ 5,9
vermijdingsgedrag ^a	1,8	2,1	1,7	1,8
verloedering fysieke woonomgeving	5,3	↑ 4,7	4,9	↑ 4,2
sociale overlast	2,2	2,4	1,8	2,0
bedreiging ^a	1,6	1,7	1,3	1,3
overlast vermogensdelicten	3,6	3,3	3,3	↑ 3,0
verkeersoverlast	4,7	4,6	4,5	↑ 4,2
overige overlast ^a	1,9	1,9	1,6	1,6
functioneren gemeente ^a	5,6	5,3	5,4	5,4

Toelichting: vetgedrukte waarden wijken significant **gunstig** of **ongunstig** af van het regionale gemiddelde. Waarden gevolgd door een pijl in kolom over het jaar 2013 wijken significant gunstig ↑ of ongunstig ↓ af van de meting in 2009.

^a omdat van deze indicator geen uitkomst beschikbaar is voor 2009 is hier die van 2011 gepresenteerd.

Hendrik-Ido-Ambacht

	Hendrik-Ido-Ambacht		Drechtsteden	
	2009	2013	2009	2013
voorzieningen in de buurt (% tevreden)				
winkels voor dagelijkse boodschappen	80	↑ 91	84	86
basisonderwijs	88	84	83	80
de wijze waarop afval wordt ingezameld ^a	79	83	80	79
het schoonhouden van de buurt ^a	57	63	55	53
openbaar vervoer	62	54	64	67
parkeergelegenheid	49	48	44	↑ 50
veerkerseveiligheid ^a	51	51	51	49
bereikbaarheid van de buurt ^a	82	88	80	81
voorzieningen in de gemeente (% tevreden)				
totaal winkelaanbod	65	72	75	↓ 69
uitgaansmogelijkheden en horeca	26	33	38	↑ 42
aanbod culturele voorzieningen	61	55	39	42
aanbod verenigingen, clubs en cursussen	85	↓ 75	76	↓ 66
sportvoorzieningen	85	81	78	↓ 73
onderwijs in het algemeen	77	74	76	↓ 71
gezondheidszorgvoorzieningen in het algemeen	79	72	78	↓ 73
welzijnsvoorzieningen	41	↓ 30	38	↓ 27
leefbaarheid in de buurt				
woonomgeving (rapportcijfer)	7,5	7,7	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,5	7,6	7,2	7,3
zelf het afgelopen jaar actief geweest om de buurt te verbeteren (%)	29	↓ 15	27	↓ 19
veiligheid in de buurt				
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,5	7,3	7,2	↓ 6,9
wel eens onveilig voelen in de eigen buurt (%)	15	17	19	↓ 25
vaak onveilig voelen in de eigen buurt (%)	11	11	8	↓ 12
soms onveilig voelen in de eigen buurt (%)	68	62	70	69
zelden onveilig voelen in de eigen buurt (%)	21	26	23	↓ 18
schaalscores				
fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen	6,1	5,8	5,8	5,7
sociale cohesie	6,4	6,4	6,2	↓ 5,9
vermijdingsgedrag ^a	1,3	1,5	1,7	1,8
verloedering fysieke woonomgeving	4,3	3,8	4,9	↑ 4,2
sociale overlast	1,1	1,4	1,8	2,0
bedreiging ^a	1,0	1,0	1,3	1,3
overlast vermogensdelicten	3,2	3,0	3,3	↑ 3,0
verkeersoverlast	4,0	3,9	4,5	↑ 4,2
overige overlast ^a	1,0	1,1	1,6	1,6
functioneren gemeente	5,5	5,7	5,4	5,4

Toelichting: vetgedrukte waarden wijken significant **gunstig** of **ongunstig** af van het regionale gemiddelde. Waarden gevolgd door een pijl in kolom over het jaar 2013 wijken significant **gunstig** ↑ of **ongunstig** ↓ af van de meting in 2009.

^a omdat van deze indicator geen uitkomst beschikbaar is voor 2009 is hier die van 2011 gepresenteerd.

Papendrecht

	Papendrecht		Drechtsteden	
	2009	2013	2009	2013
voorzieningen in de buurt (% tevreden)				
winkels voor dagelijkse boodschappen	86	84	84	86
basisonderwijs	85	83	83	80
de wijze waarop afval wordt ingezameld ^a	82	85	80	79
het schoonhouden van de buurt ^a	58	61	55	53
openbaar vervoer	61	↑ 70	64	67
parkeergelegenheid	50	52	44	↑ 50
veerkeersveiligheid ^a	51	51	51	49
bereikbaarheid van de buurt ^a	84	87	80	81
voorzieningen in de gemeente (% tevreden)				
totaal winkelaanbod	80	85	75	↓ 69
uitgaansmogelijkheden en horeca	35	↑ 55	38	↑ 42
aanbod culturele voorzieningen	36	↑ 48	39	42
aanbod verenigingen, clubs en cursussen	80	76	76	↓ 66
sportvoorzieningen	83	85	78	↓ 73
onderwijs in het algemeen	88	85	76	↓ 71
gezondheidszorgvoorzieningen in het algemeen	68	↑ 78	78	↓ 73
welzijnsvoorzieningen	28	29	38	↓ 27
leefbaarheid in de buurt				
woonomgeving (rapportcijfer)	7,3	7,5	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,3	7,5	7,2	7,3
zelf het afgelopen jaar actief geweest om de buurt te verbeteren (%)	25	↓ 15	27	↓ 19
veiligheid in de buurt				
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,3	7,2	7,2	↓ 6,9
wel eens onveilig voelen in de eigen buurt (%)	17	20	19	↓ 25
vaak onveilig voelen in de eigen buurt (%)	5	8	8	↓ 12
soms onveilig voelen in de eigen buurt (%)	75	75	70	69
zelden onveilig voelen in de eigen buurt (%)	20	16	23	↓ 18
schaalscores				
fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen	5,9	6,0	5,8	5,7
sociale cohesie	6,1	5,8	6,2	↓ 5,9
vermijdingsgedrag ^a	1,9	1,4	1,7	1,8
verloedering fysieke woonomgeving	5,0	↑ 3,6	4,9	↑ 4,2
sociale overlast	1,5	1,4	1,8	2,0
bedreiging ^a	1,0	0,9	1,3	1,3
overlast vermogensdelicten	3,3	↑ 2,4	3,3	↑ 3,0
verkeersoverlast	4,4	↑ 3,8	4,5	↑ 4,2
overige overlast ^a	1,3	1,2	1,6	1,6
functioneren gemeente ^a	5,3	5,7	5,4	5,4

Toelichting: vetgedrukte waarden wijken significant **gunstig** of **ongunstig** af van het regionale gemiddelde. Waarden gevolgd door een pijl in kolom over het jaar 2013 wijken significant gunstig ↑ of ongunstig ↓ af van de meting in 2009.

^a omdat van deze indicator geen uitkomst beschikbaar is voor 2009 is hier die van 2011 gepresenteerd.

Sliedrecht

	Sliedrecht		Drechtsteden	
	2009	2013	2009	2013
voorzieningen in de buurt (% tevreden)				
winkels voor dagelijkse boodschappen	91	90	84	86
basisonderwijs	91	83	83	80
de wijze waarop afval wordt ingezameld ^a	93	↓ 82	80	79
het schoonhouden van de buurt ^a	61	54	55	53
openbaar vervoer	76	75	64	67
parkeergelegenheid	46	51	44	↑ 50
veerkerseveiligheid ^a	51	52	51	49
bereikbaarheid van de buurt ^a	81	81	80	81
voorzieningen in de gemeente (% tevreden)				
totaal winkelaanbod	77	↓ 68	75	↓ 69
uitgaansmogelijkheden en horeca	50	47	38	↑ 42
aanbod culturele voorzieningen	36	29	39	42
aanbod verenigingen, clubs en cursussen	78	↓ 65	76	↓ 66
sportvoorzieningen	83	75	78	↓ 73
onderwijs in het algemeen	80	↓ 68	76	↓ 71
gezondheidszorgvoorzieningen in het algemeen	71	68	78	↓ 73
welzijnsvoorzieningen	42	↓ 28	38	↓ 27
leefbaarheid in de buurt				
woonomgeving (rapportcijfer)	7,3	7,5	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,4	7,4	7,2	7,3
zelf het afgelopen jaar actief geweest om de buurt te verbeteren (%)	28	↓ 19	27	↓ 19
veiligheid in de buurt				
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,3	7,0	7,2	↓ 6,9
wel eens onveilig voelen in de eigen buurt (%)	16	↓ 25	19	↓ 25
vaak onveilig voelen in de eigen buurt (%)	12	13	8	↓ 12
soms onveilig voelen in de eigen buurt (%)	63	71	70	69
zelden onveilig voelen in de eigen buurt (%)	25	↓ 16	23	↓ 18
schaalscores				
fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen	6,0	5,7	5,8	5,7
sociale cohesie	6,5	6,0	6,2	↓ 5,9
vermijdingsgedrag ^a	1,1	1,5	1,7	1,8
verloedering fysieke woonomgeving	4,1	↑ 3,4	4,9	↑ 4,2
sociale overlast	1,6	1,5	1,8	2,0
bedreiging ^a	0,8	0,7	1,3	1,3
overlast vermogensdelicten	3,0	3,3	3,3	↑ 3,0
verkeersoverlast	4,5	↑ 3,6	4,5	↑ 4,2
overige overlast ^a	1,1	1,3	1,6	1,6
functioneren gemeente ^a	5,4	5,8	5,4	5,4

Toelichting: vetgedrukte waarden wijken significant **gunstig** of **ongunstig** af van het regionale gemiddelde. Waarden gevolgd door een pijl in kolom over het jaar 2013 wijken significant gunstig ↑ of ongunstig ↓ af van de meting in 2009.

^a omdat van deze indicator geen uitkomst beschikbaar is voor 2009 is hier die van 2011 gepresenteerd.

Zwijndrecht

	Zwijndrecht		Drechtsteden	
	2009	2013	2009	2013
voorzieningen in de buurt (% tevreden)				
winkels voor dagelijkse boodschappen	85	87	84	86
basisonderwijs	82	79	83	80
de wijze waarop afval wordt ingezameld ^a	74	73	80	79
het schoonhouden van de buurt ^a	45	40	55	53
openbaar vervoer	50	50	64	67
parkeergelegenheid	40	↑ 51	44	↑ 50
veerkerseveiligheid ^a	49	51	51	49
bereikbaarheid van de buurt ^a	79	80	80	81
voorzieningen in de gemeente (% tevreden)				
totaal winkelaanbod	75	74	75	↓ 69
uitgaansmogelijkheden en horeca	32	38	38	↑ 42
aanbod culturele voorzieningen	18	19	39	42
aanbod verenigingen, clubs en cursussen	70	↓ 61	76	↓ 66
sportvoorzieningen	75	70	78	↓ 73
onderwijs in het algemeen	79	↓ 69	76	↓ 71
gezondheidszorgvoorzieningen in het algemeen	83	↓ 66	78	↓ 73
welzijnsvoorzieningen	42	↓ 30	38	↓ 27
leefbaarheid in de buurt				
woonomgeving (rapportcijfer)	7,2	7,3	7,3	7,5
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,1	7,1	7,2	7,3
zelf het afgelopen jaar actief geweest om de buurt te verbeteren (%)	27	19	27	↓ 19
veiligheid in de buurt				
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,1	6,8	7,2	↓ 6,9
wel eens onveilig voelen in de eigen buurt (%)	19	↓ 30	19	↓ 25
vaak onveilig voelen in de eigen buurt (%)	7	13	8	↓ 12
soms onveilig voelen in de eigen buurt (%)	70	72	70	69
zelden onveilig voelen in de eigen buurt (%)	22	↓ 13	23	↓ 18
schaalscores				
fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen	5,5	5,0	5,8	5,7
sociale cohesie	6,1	5,8	6,2	↓ 5,9
vermijdingsgedrag ^a	1,8	2,1	1,7	1,8
verloedering fysieke woonomgeving	5,0	4,5	4,9	↑ 4,2
sociale overlast	1,8	2,0	1,8	2,0
bedreiging ^a	1,3	1,4	1,3	1,3
overlast vermogensdelicten	3,5	3,0	3,3	↑ 3,0
verkeersoverlast	4,5	4,1	4,5	↑ 4,2
overige overlast ^a	1,5	1,7	1,6	1,6
functioneren gemeente ^a	5,1	5,0	5,4	5,4

Toelichting: vetgedrukte waarden wijken significant **gunstig** of **ongunstig** af van het regionale gemiddelde. Waarden gevolgd door een pijl in kolom over het jaar 2013 wijken significant gunstig **↑** of ongunstig **↓** af van de meting in 2009.

^a omdat van deze indicator geen uitkomst beschikbaar is voor 2009 is hier die van 2011 gepresenteerd.

Bijlage 2 Overzicht schaalscores

In schaalscores zijn verschillende aspecten van een onderwerp in één score samengevoegd. In deze bijlage geven we u per schaalscore een overzicht van de aspecten waaruit deze is opgebouwd en geven we aan of een hoge score gunstig of ongunstig is.

Fysieke kwaliteit buurtvoorzieningen (positieve schaalscore: hoe hoger, hoe beter):

- in de buurt zijn de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
- in de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
- in de buurt is het buiten goed verlicht;
- in de buurt zijn goede speelplekken voor kinderen;
- in de buurt zijn goede voorzieningen voor jongeren.

Verloedering fysieke woonomgeving (negatieve schaalscore: hoe hoger, hoe slechter):

- bekladding van muren en/of gebouwen;
- rommel op straat;
- hondenpoep op straat;
- vernieling van straatmeubilair.

Sociale cohesie (positieve schaalscore: hoe hoger, hoe beter):

- de mensen kennen elkaar in de buurt nauwelijks;
- de mensen gaan in de buurt op een prettige manier met elkaar om;
- ik woon in een gezellige buurt, waar veel saamhorigheid is;
- ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen.

Sociale overlast (negatieve schaalscore: hoe hoger, hoe slechter):

- dronken mensen op straat;
- mensen die op straat worden lastig gevallen;
- drugsoverlast;
- overlast van groepen jongeren.

Bedreiging (negatieve schaalscore: hoe hoger, hoe slechter):

- mensen die op straat worden lastig gevallen;
- straatroof;
- drugsoverlast;
- overlast van groepen jongeren;
- gewelddelicten;
- bedreiging;
- vrouwen en meisjes worden nagefloten;
- jeugdcriminaliteit.

Overlast vermogensdelicten (negatieve schaalscore: hoe hoger, hoe slechter):

- fietsendiefstal;
- diefstal uit auto's;
- beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's;
- inbraak in woningen.

Verkeersoverlast (negatieve schaalscore: hoe hoger, hoe slechter):

- agressief verkeersgedrag;
- geluidsoverlast door verkeer;
- te hard rijden;
- parkeeroverlast.

Overige overlast (negatieve schaalscore: hoe hoger, hoe slechter):

- overlast door omwonenden;
- andere vormen van geluidsoverlast;
- overlast van zwervers/daklozen;
- overlast door horecagelegenheden;
- dronken mensen op straat.

Vermijdingsgedrag (negatieve schaalscore: hoe hoger, hoe slechter):

- doet 's avonds of 's nachts niet open vanwege onveiligheid;
- rijdt of loopt om om onveilige plekken te mijden;
- staat kind(eren) niet toe ergens naartoe te gaan vanwege onveiligheid;
- voelt zich 's avonds op straat in de buurt onveilig;
- voelt zich 's avonds alleen thuis niet op zijn gemak.

Functioneren gemeente (positieve schaalscore: hoe hoger, hoe beter):

- de gemeente heeft aandacht voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt;
- de gemeente informeert de buurt over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt;
- de gemeente betreft de buurt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt;
- de gemeente is bereikbaar voor meldingen en klachten over de leefbaarheid en overlast in de buurt;
- de gemeente reageert op meldingen en klachten over de leefbaarheid en overlast in de buurt;
- de gemeente doet wat ze zegt bij het verbeteren van leefbaarheid en overlast in de buurt.